

*V SPOMIN PROFESORJU SERGIJU ŠLENCU
(21.11.1928 – 12.2.2024)*

V petek, 16. februarja 2024, smo se poslovili od profesorja Sergija Šlencu, pobudnika, ustanovnega, dolgoletnega in častnega člana naše univerze, pa tudi avtorja dveh velikih slovarjev: italijansko-slovenskega in slovensko-italijanskega.

V imenu članov Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica se je od njega poslovila ga. Dora Kalčič:

Ko se človek rodi, vzame ŽIVLJENJE čopič in barvo. Platna pravzaprav niti ne potrebuje, saj je celo naše življenje eno samo veliko platno.

In začne slikati – ustvarjati... Umetnine so včasih bolj uspešne, včasih manj, tudi zelo uspešne in pisane. A prav vse odražajo naše življenje.

Skoraj šestindevetdeset let je barval čopič po življenjskem platnu našega dragega Sergija. V teh letih je nastala zares bogata zbirka, ki se zaključuje in izkazuje, kako čudovita, ustvarjalna, delovna, inovativna in prijetna oseba si bil.

Danes, v zimskem popoldnevu, se poslavljamo od tebe, dragi Sergij, Janko, kot te poznamo tvoji Bistričani. Slovo je boleče. Izgubili smo dobrega in ljubečega moža, skrbnega in toplega očkota, prijaznega dedka, dobrosrčnega in spoštljivega človeka, občana – Bistričana, dolgoletnega člana UTŽO Il. Bistrica.

In prišel je dan ...

Ko ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina,
ko ostaja v srcu tiha, skrita bolečina.

Sergij Janko Šlenc je bil pionir na področju izobraževanja starejših. Bil je mentor italijanske skupine na Univerzi za tretje življenjsko obdobje (UTŽO) v Ljubljani. Pobudo o izobraževanju starejših je prenesel tudi v domači kraj. Zamelek UTŽO Ilirska Bistrica sega v leto 1995, ko je začela z dejavnostjo prva, a majhna študijska skupina italijanščine, katere mentor je bil Sergij Janko Šlenc.

Iz majhne študijske skupine je zrasla današnja pomembna in širše prepoznavna ustanova izobraževanja starejših, za kar mu je bilo podeljeno PRIZNANJE ČASTNEGA ČLANA UTŽO IL. BISTRICA.

Upali smo in si želeli, da boš, dragi Janko, z nami ob jubilejni 30. obletnici Univerze za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica, a žal se bomo morali sprijazniti, da te ni več med nami. Vsak posebej in vsak po svoje.

Hvala,

ker si bil med nami,

nas marsikaj naučil

in nam podaril veliko, dragoceno/mojstrsko zapuščino – pisano besedo.

Danes, v petkovem popoldnevu, 16. februarja 2024, smo se zbrali tu, da te pospremimo.

Pogrešali te bomo vsi, ki smo te spoštovali, te cenili in imeli neizmerno radi!

Naj ti bo miren in spokojen sen!

Spoštovani najbližji pokojnega!

V imenu kolegov, prijateljev, krajanov soseščine, občanov mesta Ilirska Bistrica, Društva UTŽO Ilirska Bistrica in svojem imenu, izrekam iskreno sožalje in globoko sočutje soprogi Marici, hčerkama Ani in Alenki z družinama, sestri Savini z družino in vsem sorodnikom.

Poslovilne besede g. Dimitrija Grlja:

Draga Marica, dragi hčerki Ana in Alenka s soprogom Štefanom, vnuk Oskar, sestra Savina in sorodniki pokojnega Janka!

Veliko je bilo že povedanega o življenju našega Jankota.

A mi prijatelji, nekoliko mlajša generacija, sedaj obujamo spomine v smislu citata:

Je čas, ki da,

je čas, ki vzame,

pravijo, je čas,

ki celi rane,

in je čas, ki nikdar ne mine,

ko zasanjaš se v spomine.

Janko je bil naš nestor, vzornik, ideal. V teh trenutkih, ko se poslavljamo, smo zavrteli film daleč nazaj in razmišljamo o spominih, ki so ostali in jih čas ne ustavi. Nanizal bom nekaj spominov:

- Kmalu po svetovni vojni je v našem kraju zacvetela kultura in, seveda, tudi telesna kultura, pozneje smo jo imenovali fizkultura, danes pa šport. Takrat so v Bistrici v sedanjem Parku Nade Žagar zgradili igrišči za odbojko in košarko. Prav Janko je bil prvi, ki je nas (mulce) vnel za košarko. Tedaj, je Telesnovzgojno društvo Partizan združevalo vse zvrsti telesne vzgoje. Janko je bil v upravnem odboru in skrbel za razvoj košarke. Spremljal je našo generacijo od prvih korakov do konca naše aktivnosti. V času službovanja v Beogradu je zastopal bistriški košarkarski klub Lesonit pri Košarkarski zvezi Jugoslavije. Vedno je bil prisoten na naših tekmah v Beogradu.

- Janko je bil velik ljubitelj zabavne glasbe. Po vojni se je, pod vplivom zahodnoevropskih in ameriških popevk, muzikala, jazza, začela razvijati popularna glasba. Vneto je poslušal radio Luxenburg in druge radijske postaje in se seznanjal z novo zvrstjo glasbe, ki se je počasi ustalila tudi pri nas. Poznal je vse najboljše svetovno znane glasbene stvaritve. Naša srečanja so bila vedno popestrena z njemu priljubljenimi pesmimi. Nikoli ni šlo brez njemu omiljene popularne italijanske popevke PARLAMI D'AMORE MARIÙ, verjetno tudi zaradi svoje soproge Marice.
- Nekateri Bistričani smo skupaj z Jankotom nekaj let kot študenti prebivali v Akademskem kolegiju v Ljubljani. Poleg resnega študijskega dela smo znali poskrbeti tudi za zabavo (kino, šport, gledališke predstave in podobno). O tem zna veliko povedati takratni sotrpin prijatelj Ivko Spetič.
- Njegov poseben konjiček je bilo gobarjenje. Zanimiva so bila tekmovanja kdo bo nabral več in lepših gob.
- Občudovali smo njegovo poznavanje jezikov. Nazadnje se je lotil tudi španščine. S posebnim navdušenjem nam je kar na pamet, kot z rokava, stresal latinske pregovore in heksametre. Ko je nekoč pevski zbor Dragotin Kette gostoval v Bellunu v Italiji smo morali s seboj prinesiti prevode pesmi. Mojster italijanščine Janko pesmi ni le prevedel ampak prepesnil. Nastala je odlična poezija v italijanskem jeziku. Občinstvo je še posebej občudovalo pesem Sedem si rož povezala v šopek rdeč – Sette fiori mi legasti in mano ...
- Zelo prijetno smo bili presenečeni, ko smo zvedeli za izid italijansko slovenskega slovarja (leta 2001) in slovensko italijanskega (leta 2006), ki veljata za najboljša vseh časov. Gre za izjemno delo, ki zahteva timsko delo, a je to delo moral opraviti kar sam.
- Srečni in zadovoljni smo bili in se skupaj z njim veselili številnih priznanj, ki jih je prejel Commendadore Janko Šlenc.

To so le nekateri bežni utrinki spominov. Na kraju naj zaključim z latinskim pregovorom:

NON OBIIT, ABIIT – Ni umrl, odšel je.

Janko ostaja v spominih – tudi v naših srcih! Hvaležni smo za prijateljstvo in za vse delo, ki ga je opravil.

Zbogom Janko!

Izrekam iskreno sožalje soprogi Marici, hčerkama Ani, Alenki s soprogom, vnuku Oskarju in sorodnikom.

Za zbornik, ki je izšel ob 15. obletnici Društva Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica je prof. Šlenc zapisal:

NIKOLI NI PREPOZNO

Kar počnemo v življenju, večkrat označujemo s postajami na življenjski poti. Za boljšo orientacijo nam služijo obletnice, posebno okrogle. V našem primeru je to petnajstletnica ustanovitve bistriške Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO). V naslovu se najprej nameraval zapisati Prehodili smo lepo pot. Mislim, da bi bilo to povsem upravičeno. Od skromnih in sprva negotovih začetkov se je ta pobuda razvila v razvejano ustanovo, kjer "študent" dopolnjuje ali celo po dolgem obdobju redne zaposlitve realizira svoja nekdanja skrita pričakovanja, želje, sanje. Kajti naša Univerza je prav to: inštitucija, ki omogoča starejšim, že upokojenim članom skupnosti, uresničitev nekih ambicij, želja, načrtov, ki so bili prej, v času rednega dela, nemogoči ali onemogočeni. Zdaj pa nam UTŽO vse to nudi. Nikoli ni prepozno! Nikoli ni prepozno, da se notranje obogatiš, razširiš svoja človeška, kulturna in jezikovna obzorja.

UTŽO nudi predvsem izpopolnitev v slednjih. Tu pa sem lahko vskočil tudi sam. Po letih učiteljevanja sem pristal tudi sam med upokojenci. K sodelovanju v tečajih italijanščine pri novoustanovljeni UTŽO v Bistrici me je pregovorila neutrudna Anica (inž. Štembergarjeva). Rad sem se odzval, ker bi bil rad tudi po upokojitvi naredil kaj družbeno koristnega in ker sem bil za tak pouk tudi strokovno usposobljen. Naj mimogrede omenim, da sem že vrsto let, tako rekoč od začetkov UTŽO v Sloveniji (beri v Ljubljani), poučeval italijanski jezik in kulturo na lepo obiskanem tečaju v naši prestolnici. Izkušnje iz tega nepozabnega obdobja sem lahko prenesel v domači kraj. In tako se je začelo. Shajali smo se enkrat tedensko na dve urnem tečaju. Slušatelj je bilo sprva nekaj več, mesec ali dva sta tečaj obiskovala tudi predstavnika močnega spola, ki pa sta kmalu odnehala. Moji tečajniki, pardon, bolj tečajnice, so bili/le: Anica, Astrid, Edo, Frida, Ingrid, Jožica, Silva, Vojka I, Vojka II, Marica, Tone, Venčka, Vera, Tatjana, Mimica. Imena sem si vsa zapomnil, jaz, ki sem z njimi imel težave še na faksu. Kako ne bi. Naše ure so bile vsakič veselo in včasih navdušeno srečanje prijateljev, ki so ves teden nestrpnost čakali na ponovno snidenje. Tako je bilo tudi z učnimi urami: včasih je šlo vse gladko, drugič manj, predvsem ker si ni lahko pri skopih dveh šolskih urah tedensko zapomniti kopico slovničnih oblik. Poudarek je bil sicer na konverzaciji (predvsem pa nesrečni nepravilni preteklik – "passato remoto" glagolov II. spregatve). Zato pa smo uživali, ko smo ob nastopu pomladi vsako leto poslušali Jožico, ki je z zanosnim glasom deklamirala *La pioggerellina di marzo* (Marčni dežek). Po uri pa smo obvezno šli na kak požirek in kratek ali pa tudi daljši klepet v picerijo Park. Ti večeri so meni, a najbrž tudi vsem drugim, ostali v najlepšem spominu. Pa postrežba prijazne Vide (takih kelnaric ne dobimo več), ki nam je ob začetku zime postregla s pečenim kostanjem, o pustu s flancati itd.

UTŽO je tudi velika priložnost za druženje, prijateljevanje, vesel klepet v letih, ko človek ni več tako čil, ko še posebno potrebuje nekoga, ki ga je voljan poslušati in ki mu tudi sam kaj pove.

Zdaj že nekaj časa ne učim več. Moje delo je prekinila prometna nesreča, starostne težave in bolezn. Naj povem, da se mi toži po delu, še bolj pa se mi toži po vseh prijateljskih vezeh, ki sem jih takrat sklenil in utrdil. Statistika pravi, in ta ne laže, da je populacija starejših vedno številnejša, zato bom za konec ob malem jubileju zaželel naši *almi mater* še veliko zdravih in uspešnih let.

Častni član prof. Sergij Šlenc med člani UTZO Ilirska Bistrica in predsednico SUTŽO go. Ano Krajnc

Prof. Sergij Šlenc prejema državno odlikovanje, medaljo za zasluge Republike Slovenije.

Prof. Sergij Šlenc med člani univerze ob 20. obletnici UTŽO Ilirska Bistrica

V slovo in zahvalo

V februarju se je končala življenjska pot prof. Sergija Šlenca. Sledi njegovega bogatega življenja in delovanja je čutiti na naši univerzi, v lokalni skupnosti in tudi v slovenskem in sosednjem italijanskem prostoru.

Profesor Šlenc je bil pionir na področju izobraževanja starejših. Postavil je temelje za ustanovitev in razvoj Univerze za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica. Na univerzi bomo sledili njegovim smernicam za izobraževanje starejših in si prizadevali najti nove poti za uspešno učenje, razvoj, osebno rast in dobro počutje članov naše univerze.

Člani naše univerze smo hvaležni in ponosni, da je bil prof. Šlenc del naše skupnosti. Spominjali se ga bomo s spoštovanjem.

Nevenka Tomšič
Predsednica UTŽO